

ظرفیت‌سنجی ایجاد ساختارهای جدید در بافت‌های تاریخی؛ نمونه موردی بافت قدیم شیراز

مریم واجب منفرد^{۱*}، جمال الدین مهدی نژاد^۲

۱- پژوهشگر دوره دکتری معماری، گروه معماری، واحد بوشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، بوشهر، ایران، mvm_57@yahoo.com
۲- دکترای معماری، دانشیار و عضو هیات علمی گروه معماری دانشگاه شهید رجایی، تهران، ایران، j_mahdinejad@yahoo.com

چکیده

با گذشت زمان، تغییر و توسعه جز جدایی ناپذیر جهان ماده است. عدم توجه به گذشته روند شکل‌گیری و توسعه بافت‌های قدیم، سبب شده تا ساخت و سازهای جدید علاوه بر ناهمگونی و ایجاد هرج و مرج باعث از بین رفتن تدریجی هویت شهرها و عدم تطابق فرهنگی شود. حیات و بازآفرینی بافت‌های تاریخی شهری با ایجاد فضاهای میان‌افزا یکی از رهیافت‌های نوین در زمینه‌ی معماری است. این رویکرد ضمن استفاده از قابلیت‌های مثبت فضاهای بافت تاریخی، تلاش می‌کند تا مسایل و مشکلات این مناطق از قبیل کمبود فضا، مسایل حمل و نقل و زیست محیط را حل نماید. در این نوشتار از روش تحقیق توصیفی - تحلیلی استفاده شده و روش جمع‌آوری اطلاعات از طریق منابع کتابخانه‌ای، الکترونیکی و میدانی و با هدف پاسخ به پرسش‌هایی چون؛ آیا بافت‌های قدیم ظرفیت ساخت و سازهای جدید در راستای تداوم حیات را دارند؟ چه ظرفیت‌هایی بر مبنای ساخت و سازهای جدید میان‌افزا وجود دارند؟ می‌باشد. در جهت دستیابی به رهنمودهای یاد شده، ضمن بررسی قوانین نوسازی در بافت‌های قدیم شهری و طراحی شهری در ایران و کاوش در متون تعدادی از مهم‌ترین اسناد منتخب بین‌المللی، گزاره‌های موثر و مرتبط با هدایت بناهای میان‌افزا در بافت‌های تاریخی تبیین و ارائه شده‌اند. دستاوردهای این پژوهش، باتوجه به این رویکرد که بسیاری از بناها و بافت‌های تاریخی همزمان با حفاظت نیازمند توسعه نیز می‌باشند، نشان می‌دهد، بومی‌گرایی به منظور حفاظت از ویژگی‌های فرهنگی مکان و هویت بومی بدون الزام به تقلید از گذشته، اهتمام به میراث معنوی و توجه ویژه به ساکنان بومی و ارتقای کیفیت زندگی در بافت، شناخت علمی از بستر و مؤلفه‌های مختلف کالبدی و غیر کالبدی تأثیرگذار آن، اهتمام ویژه نسبت مفهوم تداوم در جوه مختلف با اعتبار بخشیدن به شیوه‌های بیان خلاقانه، برقراری انسجام و هماهنگی اجزای معماری بنای جدید نسبت به زمینه تاریخی و حفاظت از سیما و منظر شهر تاریخی، به عنوان مهم‌ترین مبانی و معیارهای شکل‌گیری ساخت و سازهای جدید در بافت‌های تاریخی می‌باشند.

اطلاعات مقاله

معماری و توسعه پایدار

دریافت:

پذیرش:

واژگان کلیدی:

ساختارهای جدید، بناهای میان‌افزا، بافت تاریخی، طراحی معماری، بافت قدیم شیراز.

پایگاه نمایه‌کننده:

پایگاه استادی علوم جهان اسلام

